

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2015-12-29
Besvaras senast
2016-01-12

Till statsrådet Åsa Regnér (S)

2015/16:561 Kris i socialtjänsten

Flyktingkrisens inverkan på socialtjänsten, vården och tandvården är redan påtaglig. Det tryck och den press som nu delar av socialtjänstens och vårdens personal är utsatt för är inte hållbar. Det ska vara ordning och reda i välfärden. Svensk vård- och socialomsorgspersonal är eftertraktad och ansedd som duktig på organisation och att göra prioriteringar. Vi ska alltid ha fokus på kvalitet inom vården och socialtjänsten.

Sverige befinner sig emellertid nu i en allvarlig situation. Läget är akut och extraordinärt. Detta gäller givetvis för alla som flyr från till exempel Syrien, men även situationen med att ta emot många flyktingar under mycket kort tid är extraordinär.

Migrationsverkets senaste prognos talar sitt tydliga språk. För år 2015 beräknas 140 000 till 190 000 asylsökande. Lägg därtill – eftersom Sverige för närvarande inte har kontroll över sina gränser – ett betydande okänt antal människor som tagit sig in i landet illegalt utan att ha sökt asyl.

Tidningen Dagens Samhälle rapporterar att krisen i socialtjänsten är så pass allvarlig att 27 kommuner anmält sin verksamhet till Inspektionen för vård och omsorg, Ivo. Ivo har varnat för allvarliga missförhållanden, då mottagandet av ensamkommande barn inte är rättssäkert.

Socialförvaltningen i Helsingborg har anmält sig själv och skrivit att kommunen inte är rustad för att ta emot 25-30 ensamkommande barn och unga varje vecka. Socialtjänsten i Helsingborg skriver att verksamheten är ”kritiskt påverkad” och att mottagandet av ensamkommande och den övriga verksamheten ”befinner sig i ett ytterst pressat läge”.

Även Huddinge kommun har anmält sig själv till Ivo. I mitten av november, när kommunen anmälde sig själv till Ivo, hade 85 ensamkommande ungdomar och barn kommit till kommunen på sex veckor. I år har kommunen tagit emot ca 220 ensamkommande minderåriga. Det är mer än fem gånger så många som kommunen i avtal förbundit sig att ta emot. Flera av de barn som kommit till Huddinge har placerats i andra kommuner såsom Sundsvall och Härnösand.

Nyligen kände sig även Malmö stad tvungen att lex Sarah-anmäla sig.

Sveriges kommuner och landsting, SKL, har i ett akut 47-punktsprogram krävt flera förändringar för att lätta på trycket på landets socialtjänst. SKL har bland annat föreslagit en förenklad handläggning vid placering av barn i familjehem, lättnader av kraven på utbildning av nya familjehem och undantag från den bortre tidsgränsen vid utredningar.

Krisen i socialtjänsten är en påtaglig verklighet här och nu. 240 kommuner uppger att deras socialtjänst är hårt pressad av flyktingtrycket enligt uppgifter i Dagens Samhälle. Runt om i landet finns det en allvarlig brist på socialsekreterare. Ensamkommande ungdomars behovs utreds inte ordentligt om ens alls.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, har konstaterat i en enkät att socialtjänsten i nästan hälften av landets kommuner är ”allvarligt påverkad” eller ”kritiskt påverkad”. Därtill är det brist på personal och kommuner tvingas göra omprioriteringar medan andra ärenden trängs undan. Behovet av nya boendeplatser är stort. Samtidigt är det svårt att hitta platser för barn och unga som inte är asylsökande och det är svårt att utreda familjehemmen. Socialstyrelsens krav finns det inte tid eller möjlighet att leva upp till på grund av det rådande trycket. Situationen är akut.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Åsa Regnér:

När avser regeringen och ansvarigt statsråd att vidta angelägna åtgärder med anledning av den växande kris som många kommuner upplever i sin socialtjänst och vilket nationellt stöd kommer regeringen att bidra med?

.....
Cecilia Widegren (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors